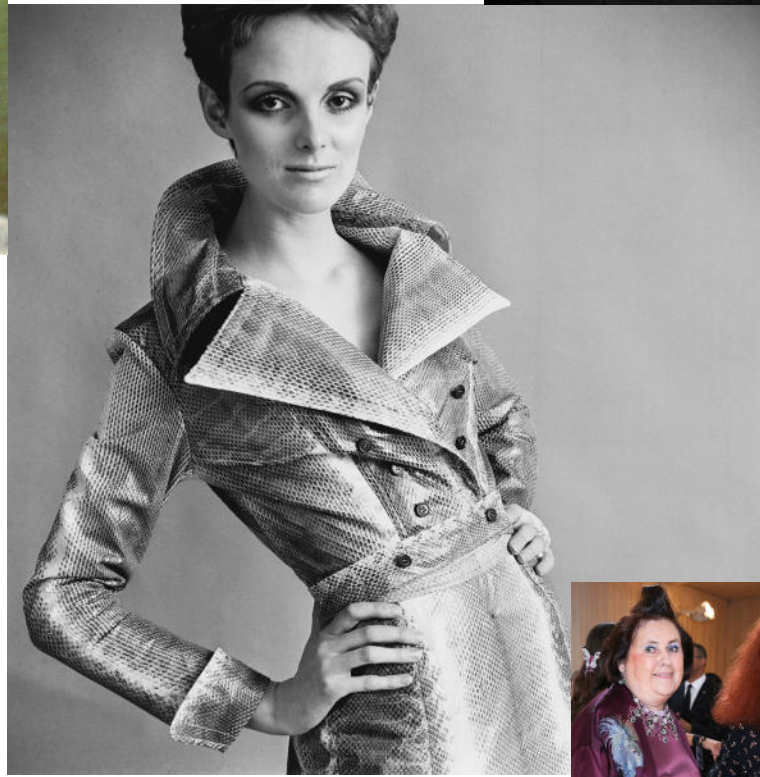

Grace Gloria

Als *creative director at large* bij *Vogue US* en 'hogepriesteres van de smaak' staat **GRACE CODDINGTON** op een voetstuk. Schrijfster *SOPHIE VAN DER STAP* spreekt de legendarische stylist in haar kantoor in New York, onder meer over het nieuwe boek *GingerNutz*. 'Het is in het klein het verhaal van mijn leven.'

—INTERVIEW **SOPHIE VAN DER STAP**

Met de klok mee:
 Grace gefotografeerd door Norman Parkinson.
 De *Grunge & Glory*-serie uit *Vogue US*, december 1992.
 Grace en Anna Wintour frontrow bij Saint Laurent in 2015.
 Als model in 1967.
 Met Suzy Menkes op het Met Gala in 2017.
 En de *Alice in Wonderland*-serie uit *Vogue US*, december 2003.

'Je moet Anna Wintour laten geloven in jouw idee. Make her believe, dat is deel van het werkproces'

Copyright Norman Parkinson Ltd / Courtesy Norman Parkinson Archive, gettyimages.nl, Hollandse Hoogte, Leo Palma

Het is de dag voor Thanksgiving. Onder een paraplu loop ik door The Village naar het nieuwe kantoor van Grace Coddington (76) in Chelsea. Wie is Grace? Grace is *Vogue*, minstens zoveel als Anna Wintour. Grace is de vrouw in de coulissen, die door haar scherpe tong en rode haar niet onzichtbaar is gebleven en per ongeluk de camera stal van haar baas Anna Wintour, in *The September Issue*. Sindsdien kan Grace niet meer onopgemerkt over straat. Voorbijgangers herkennen haar, roepen haar naam. Grace is in het nieuwe boek *GingerNutz* ook een orang-oetan met rood haar, tot leven gebracht door modejournalist en dierbare vriend Michael Roberts.

Grunge & Glory

Als ik op de deur van een brownstonegebouw in Chelsea klop, doet Grace's assistente Yvonne met een puppy op haar arm open. 'Sophie? Hi, come in. Grace is not here yet, please have a seat. Can I get you anything?'

Ik ga zitten op een witte bank. Op een richel staan zwart-witfoto's in zwart-witte lijsten. Ik zie een en profiel portret van Grace en een van haar kat Bart. Aan de muur hangt een grote close-up van een jong model met sproeten. Het is een beeld uit *Grunge & Glory*, haar beroemde serie geschoten door Steven Meisel in 1992. De serie geeft de relatie tussen Grace en Anna duidelijk weer: Anna vond de rauwe, naakte streetstyle afschuwelijk, maar had voldoende vertrouwen in Grace om de shoot te publiceren.

Tegenover de bank waar ik op zit staat het bureau van Grace. Tussen het bureau en de bank typt Yvonne. De kamer heeft meer weg van een huiskamer dan van een kantoor en als Grace vijf minuten later binnenkomt, in *signature* zwart, haar jas over de stoel hangt en naast me op de bank komt zitten, vergeet ik bijna het gesprek op te nemen.

Een van je meest typerende portretten is er een van een jaar geleden, geschoten door Inez & Vinoodh, omringd door je assistenten. Waarom wil iedereen je assistent zijn?

'Ik weet het niet. Ik ben erg oud, ze denken waarschijnlijk dat ik ook erg wijs ben. (Lacht). Het is waar dat ik met bijna al mijn assistenten bevriend blijf, ook als ze verhuizen en hun carrières een andere wending nemen. Er zijn er inmiddels heel wat; ik zie er elke week wel een.'

Waar naar zoek je in een assistent?

Yvonne begint te lachen. Grace: 'Waar ik naar zoek? Ze zijn allemaal zo anders. Ik vind het belangrijk dat ze een mening hebben en die ook durven uitdragen. We brengen elke dag uren met elkaar door, dan is het belangrijk dat je het ergens over kunt hebben. Een fashion editor, een beroep dat tegenwoordig wellicht niet meer zoveel zin heeft, moet in staat zijn een dialoog te creëren tussen het model en zichzelf. Het gaat niet alleen om de juiste oorbel.'

Je twijfelt aan het belang van fashion editors?

'We leven in een tijd van verandering en revolutie. Ik ben nu een beetje sarcastisch, maar tijdschriften hebben het moeilijk en modeontwerpers ook. Alles is nu digitaal. Ik hou niet van die digitale wereld, heb ook geen e-mail. Ik moet het anders zeggen, het is niet dat ik er niet van hou, ik voel me er niet lekker bij. Ik begrijp niet waarom mensen maar één seconde naar iets willen kijken en dan alweer naar iets nieuws verlangen.'

Maak je je, gezien die veranderingen, zorgen om de mode-industrie?

'Ja. Er ligt zo veel druk op de ontwerpers, iedere paar maanden moeten ze met een nieuwe collectie komen, wat eigenlijk onmogelijk is. Je kunt maar zoveel doen met twee armen, twee benen, één lichaam. Perfectie wordt steeds minder nagestreefd, omdat er simpelweg geen tijd meer voor is.'

Jouw Vogue-producties zijn als korte verhalen. Een moment van rust en ademen, je kunt erin verdwijnen.

'Ik ben eigenwijs en heb mijn eigen tempo. Ik doe nu vijf verhalen per jaar, in tegenstelling tot andere fashion editors, die met dezelfde snelheid als ontwerpers producties maken. Ik ben te oud om daar aan mee te doen; zou het ook niet willen. Mijn nieuwe contract geeft me de tijd mijn werk door te denken en het zo goed mogelijk te volbrengen. Aan het einde van een productie is er altijd druk, maar het is mijn intentie de dingen met zo veel mogelijk aandacht te doen.'

Jouw positie is uitzonderlijk.

'Het is een keuze. Andere mensen zouden er ook voor kunnen kiezen, maar zij hebben misschien meer geld nodig.'

Wat zijn je grootste uitdagingen als creative director at large?

'Het is nu erg moeilijk om iedereen bij elkaar te krijgen. Zodra een verhaal zich in mijn hoofd ontvouwt, zie ik alles heel specifiek voor me: de ontwerpers, de modellen, de setting. Zoals in de *Alice in Wonderland*-serie uit 2003, geschoten door Annie Leibovitz. Die zou ik nu echt niet meer kunnen maken. Tegenwoordig heeft een Louis Vuitton-campagne meer

prestige dan het maken van een moderie voor een magazine.'

Halen al jouw ideeën de eindstreep?

'Je moet Anna (Wintour, red.) laten geloven in jouw idee. *Make her believe*, dat is deel van het werkproces. De grunge-shoot met Steven Meisel was shocking in die tijd, een echte *shake-up*. Anna vond het niks, je zal haar natuurlijk nooit met een neusring zien, maar ze heeft het toch goedgekeurd.'

Is dat speciaal aan jullie relatie? Het vertrouwen dat ze in je heeft?

'Je weet het nooit met haar en juist dat houdt het werk onvoorspelbaar en uitdagend. Ze is ontzettend slim, ze kijkt en oordeelt voorbij haar eigen smaak.' →

'Ik begrijp niet waarom mensen maar één seconde naar iets willen kijken en dan alweer naar iets nieuws verlangen'

In de documentaire *The September Issue* verberg je je te-leurstelling niet als Anna foto's van je afkeurt. Bewaar je je beelden die het niet haalden in een speciale la?

'Ja, maar uiteindelijk raak ik ze kwijt in een stapel papier en daarna verdwijnen ze en vergeet ik ze zelfs. Daarom vind ik het zo belangrijk dat mijn werk afgedrukt wordt.'

En dus niet alleen digitaal bestaat?

'Oh God, no.'

Zou *Vogue* een ander magazine zijn als jij verantwoordelijk was geweest voor het storyboard?

'*Vogue* zou waarschijnlijk niet meer bestaan! (Lacht) Een tijdschrift runnen is een heel ander beroep, dat om andere kwaliteiten en talenten vraagt. Ik zou het niet kunnen en bovendien niet willen. Daarbij zou ik ook niet kunnen doen wat ik nu doe, mijn fotoshoots.'

Je verbeelding reikt verder dan fotoproducties. In *The Catwalk Cats* uit 2006 lezen we het verhaal van je katten, gevat in jouw eigen tekeningen en in *GingerNutz*, van je goede vriend Michael Roberts, ben je een orang-oetan. Denk je dat de stilte en het landschap van het afgelegen eiland waar je bent opgegroeid (Anglesey, Wales) je verbeelding hebben aangewakkerd?

'Waarschijnlijk wel, ja. Als kind was ik vaak alleen. Mijn zus was vijf jaar ouder, ik was het 'vervelende jonge zusje'. We woonden erg afgelegen. Het was niet makkelijk voor een schoolvriendin om langs te komen, want je moest met twee bussen. Ik heb altijd getekend. Ik tekende de vrouwen in *Vogue*, mijn huisdieren, alles. Op school maakte ik tekeningen van mijn klasgenoten. Ik zou ze moeten opzoeken, het zijn zulke grappige illustraties. Ik maakte mijn eigen spelletjes, verbeeldde me dat ik in het Wilde Westen op een prachtig, sterk paard reed, terwijl ik alleen in een weiland in een kartonnen doos zat. Ik kon eindeloos naar de zee kijken en van de uitgestrekte ruimte om me heen genieten. In die ruimte heb ik me nooit eenzaam gevoeld. Misschien dat mijn verbeelding daar begonnen is.'

Een roodharige orang-oetan

Terwijl ze praat kijkt ze me recht aan. Ondanks haar scherpe tong en eindeloze ervaring met journalisten is haar bescheidenheid overeind gebleven. Ze neemt de tijd voor al mijn vragen. Als na bijna veertig minuten mijn tweede blaadje met vragen onder het eerste vandaan komt, schrikt ze: 'You're not going to tell me that's another page of questions?' Deze vraag had me uit de mond van Anna Wintour waarschijnlijk de bibbers gegeven, maar uit de mond van Grace is het charmant en geestig. Ik wil inderdaad nog veel meer weten. Niet zozeer van 'the creative director of *Vogue*', maar

'Ik verbeeldde me dat ik in het Wilde Westen op een paard reed, terwijl ik in een kartonnen doos zat, in een weiland'

van het meisje achter die priemende blauwe ogen, die elke maand met de bus naar de dichtstbijzijnde kiosk op een afgelegen eiland in Wales reisde om een gedateerde *Vogue* te bemachtigen. Dit beeld is door Michael Roberts opgeschreven en opgetekend in *GingerNutz*, de verpersoonlijking van Grace als orang-oetan. Als de kleine GingerNutz op het strand een fles met een *Vogue* erin vindt, verandert het leven van de roodharige orang-oetan voor altijd.

Hoe is *GingerNutz* tot stand gekomen?

'Dat moet je Michael Roberts vragen! Hij heeft mij eens getekend als orang-oetan voor mijn verjaardag. Het was een verrassing en omdat iedereen dacht dat ik beledigd zou zijn, ontdekte ik de tekening pas later. Ik vond 'm zo geweldig dat ik er bij hem op heb aangedrongen er meer mee te doen. *GingerNutz* is in het klein het verhaal van mijn leven. Maar waar hij GingerNutz verder mee naartoe neemt, laat ik aan hem.'

***The Catwalk Cats* heb je zelf getekend.**

'Dat boek is een bundeling faxberichten tussen mijn partner (haarstylist Didier Malige, red.) en mij. In de tijd van de fax, die helaas voorbij is, communiceerde ik met hem via de fax, vanwege het tijdsverschil. We reisden toen allebei over de hele wereld. Omdat ik niet zo goed schrijf, tekende ik wat ik had meegemaakt of iets wat ik wilde vertellen. Als je een fax stuurde hield je het originele bericht zelf. Ik heb alle berichten ingelijst en op de muren van ons buitenhuis gehangen.'

Teken je nog steeds voor Didier?

'Helaas niet. Daarom mis ik de fax! Ik zou graag een nieuw boek uitbrengen maar ik heb niet genoeg tekeningen.'

Didier is haarstylist. Laat je hem in de buurt van jouw haar?

'Zeker. Toen ik hem net kende, bood hij me aan mijn haar te blijven knippen als het ooit uit zou gaan. Tegenwoordig is het moeilijk hem te overtuigen er iets mee te doen voor een speciale gelegenheid. Hij knipt het, dat is eigenlijk alles. Dat duurt uren en is saai. Ik heb zo veel haar.'

Wat zou je doen met een maand vrijheid?

'Hetzelfde. Ik hou van wat ik doe. Oude mensen die met pensioen gaan vallen om en sterven, ze hebben niks meer wat hen in beweging houdt. Sinds ik mijn nieuwe positie heb, heb ik alle vrijheid die ik nodig heb. De meeste dagen breng ik hier in mijn eigen kantoor door. Alleen als ik bij *Vogue* nodig ben, ben ik daar. Hier kunnen we Bob bij ons hebben.' (Ze wijst naar de pup in Yvonne's armen.)

Wat zou je nu tegen het jonge meisje op Anglesey zeggen?

'Dat het allemaal goed komt. (Lacht). Wat ik anderen zou zeggen? Doe iets waarvan je houdt, doe nooit iets alleen voor het geld. Het leven is kort, het krijgt pas zin als je ervan geniet.'

Als ik het gebouw uit kom en langs het kantoor loop, zie ik Grace plaatsnemen achter haar bureau. 'Heeft fotograaf Caren al geantwoord?' was haar eerste vraag aan Yvonne toen ik mijn laatste aan haar had gesteld. Van waar ik sta kan ik haar bijna aanraken. De wereldfaam die haar in het *Vogue*-kantoor op de twaalfde verdieping van het World Trade Center is overkomen, valt hier bijna uit de toon. Per ongeluk een icoon. Natuurlijk wil iedereen haar assistent zijn. —

**'Ik ben
erg oud,
ze denken
waarschijnlijk
dat ik ook erg
wijs ben'**